Муниципаль тур

Татар гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен татар теленнән республика олимпиадасының муниципаль туры биремнәре
2025-2026 нчы уку елы
6 нчы сыйныф

Үткәрү вакыты – 150 минут
Максималь балл – 57

I. Тест биремнәрен эшләгез.

1. Җөмләдәге рәт гармониясенә буйсынмаган сүзне билгеләгез. **(2 балл)**
Төркем булып йөзгән авыр болытлар бертуктаусыз куера бара.(А.Расих)
1) төркем
2) йөзгән
3) бертуктаусыз
4) куера

2. Борын тартыклары дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. **(2 балл)**
1) [г], [к], [ж]
2) [м], [н], [ң]
3) [һ], [л], [з]
4) [с], [ф], [ш]

3. Калын сузыклардан гына торган мәкальне билгеләгез. **(2 балл)**
1) Изгелек эшен озакка сузарга ярамый.
2) Инсафлының теле саф.
3) Тел күңелнең көзгесе.
4) Акылың булса, ачу саклама.

4. Басымы соңгы иҗеккә төшмәгән сүзне билгеләгез. **(2 балл)**
1) әмма
2) өстәлдәге
3) апаларыбызга
4) барганнар

5. Хаталы язылган сүзне билгеләгез. **(2 балл)**
1) маэмай
2) кәгазь
3) янгыр
4) палас

6. Җөмләдә аерып бирелгән сүзнең синонимын билгеләгез. **(2 балл)**
*Нәҗип **сандугачының** балалар чыгарганын күрми калды.*
1) кошчык

2) былбыл
3) карлыгач
4) һөдһөд

7. Эчтәлегенә карап, җөмләнең ахырын дөрес билгеләгез. **(2 балл)**
Бүтән өмәләрдән аермалы буларак, каз өмәсе - .....
1) казлар бәйрәме.
2) язын үткәрелә.
3) башыннан азагына кадәр кызлар өмәсе.
4) тиз тәмамлана.

8. Тезмә сүз күрсәтелгән рәтне билгеләгез. **(2 балл)**
1) алъяпкыч
2) алтмыш
3) бака яфрагы
4) бер-ике

9. *Көчлерәк* сыйфатының дәрәҗәсен билгеләгез. **(2 балл)**
1) гади
2) кимлек
3) артыклык
4) чагыштыру

10. Эндәш сүз кулланылган җөмләне билгеләгез (тыныш билгеләре куелмаган). **(2 балл)**
1) Алсу Айдаровна балаларга татар телен укыта.
2) Алия белән Гөлназ бүген чана шуалар.
3) Гөлфия Мансуровна керергә ярыймы?
4) Балаларга өй эшен аңлаталар.

II. Теоретик бирем.

Шигырьне укыгыз. Аерып бирелгән исемнәрнең тиешле кушымчаларын языгыз. Исемнең килеш белән төрләнеше турында белгәннәрегезне языгыз. **(10 балл)**

Мин **бәхет_____** кайдан алырмын**,**
Туган **йорт_______** китсәм **гомер_____**?
Таш булып мин җансыз калырмын,
Сүз югалыр минем **телем________**.
Бер көн артык миңа мең **елд______**,
Айда түгел, туган илемдә! (*Н. Дәүли*)

____

____

____

III. Уйлагыз һәм җавапларны языгыз.

Сүз ясалыш чылбырында төшеп калган сүзне языгыз. **(5 балл)**

Яшел – ________________, яшелчәче

Өмет – _________________, өметсезлек

Аш –____________________, ашлама

Сабыр – ________________, сабырсызлык

Бүл –___________________, бүлмәдәш

IV. Гамәли-иҗади бирем.

1. Сүз һәм аның килеп чыгышы ягыннан төркемчәсен тәңгәлләштерегез, җавапны саннар белән языгыз. **(5 балл)**

А) дизель	1) рус алынмасы
Ә) салам	2) төрки-татар сүзе
Б) абый	3) фарсы алынмасы
В) мәдрәсә	4) гарәп алынмасы
Г) җиһан	5) Европа алынмасы

Җавап : ______________________

2. Шигырьне укыгыз һәм күп нокталар урынына тиешле хәрефләрне куегыз. **(2 балл)**

Кызык сезгә, яшь балалар, кышкы кичтә!
Җылы өйдә утырасыз якын мичкә;
Утырасыз рәхәтләнеп, т...зелешеп,—
Шатлык сезгә, уңайсызлык килми ....ич тә.
Һичкайсыгыз таныш түгел хәсрәт берлә,

Утыргансыз матур гына, рәт-рәт берлә;
Кышкы кичнең оз....нлыгын сизмисез дә
Ә...кәгезнең сөйләгәне әкият берлә. (*Г. Тукай*)

3. Шигырьдән антоним сүзләрне күчереп алыгыз, сүз төркемнәрен күрсәтегез. **(3 балл)**

____

4. *Берлә* сүзенең хәзерге татар телендәге сүзен языгыз. **(2 балл)**

____

5. “Кышкы кич” темасына 8-9 җөмләдән торган инша языгыз. (**10 балл**)

____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____